

Vážení kolegovia,

v poslednej dobe nás „vzrušilo“ niekoľko tém, ktoré stoja za krátku úvahu.

Predovšetkým je to tzv. generická preskripcia. Kto by nevedel, v krátkosti – budeme predpisovať molekulu, a nie liek. Liek vyberie lekárnik. Všetci dobre vieme, ako dlho trvá, kým si náš pacient napr. zvykne na určité konkrétne anti-depresívum. A teraz mu to bude lekárnik každý raz meniť na iný generický liek, i keď tej istej molekuly. Vieme veľmi dobre, že compliance a adherencia v liečbe je veľmi citlivá vec. Tej istej molekule, ale s iným názvom, krabičkou iného výrobcu proste nemusí dôverovať. To je možný problém zo strany pacienta. Možno ešte vážnejší problém je zo strany lekára – psychiatra. Lekár je podľa zákona zodpovedný za ordináciu, ale aj za správnu indikáciu. Ale bude vedieť ustrážiť lekárnik rozdiely v indikáciách medzi jednotlivými generickými liekmi? Napr. mnohé originálne antipsychotiká majú širšie indikácie než ich generickí bratrance. Kto bude zodpovedný za liečbu liekom, ktorý nemá danú indikáciu, i keď ide o tú istú molekulu? A práve takému pacientovi sa prihodí napr. alergická reakcia – kto bude niest právnu zodpovednosť? To sú mnohé otázky, ktoré si zrejme „ľudia od zeleného stolu“ nedali. Myslím, že je asi jedno, či pacient dostane acetylosalicylóvu kyselinu v podobe Aspirínu, Acylpyrinu alebo trebárs Anopyrinu. Je to liek na pár dní. Ale nie je jedno, ak je pacient odkázaný na antidepresívum mesiace a roky a každú chvíľu sa to môže meniť, tak ako bude mať lekárnik dobré alebo nedobré vzťahy s dodávateľskou firmou, i keď je vydaný liek bioekvivalentný originálu. (Ostatne, ani to nemusí byť celkom jedno, lebo bioekvivalentné štúdie pripúšťajú voči originálu rozdiely v parametroch v rozpätí 80 – 125 %). Tiež je zreteľný fakt, že „ľudia od zeleného stolu“ neakceptovali podstatne obmedzenejší návrh ŠUKLu, teda svojho ústavu. Ten nenavrhol na generické predpisovanie žiadne antipsychotiká ani antidepresíva.

Iným problémom je aktuálne dejúci sa zásah do siete špecializovaných ambulancií, ale aj do siete a počtu lôžok. Týka sa to aj psychiatrie. Iste si vieme predstaviť určitú redukciu zle fungujúcich ambulancií v našom obore, alebo akútnych psychiatrických lôžok. Musí však existovať fungujúci dvojcestný systém. Jedným smerom možnosť posunu pacientov na dlhodobjšiu liečbu, ak si to stav vyžaduje a nedá sa uspokojivo zvládnuť k plnej spokojnosti za 2 – 3 týždne (napr. pacienti so schizofréniou), alebo posun aj druhým smerom – pacient je zlepšený, ale vyžaduje ešte určitú pomoc, napr. rehabilitáciu a psychoterapiu v dennom sanatóriu a až neskôr je možné ho spoľahlivo odovzdať ambulantnému psychiatrovi. Akútne oddelenia sú tak nútené v realite posúvať pacientov skoro do ambulancií, lebo neexistuje reálna automatická možnosť na nejaké odsunové, rajonizačne príslušné oddelenie. Aktuálne navrhované (a už aj realizujúce sa zmeny) však nemajú za cieľ doladiť veci koncepčne. Sú motivované len utilitárnymi škrtmi, bez snahy o skutočnú ekonomizáciu. Ak by chcel štát, poisťovne, systém, etc. ušetriť, musel by sa zaoberať napr. tým, čo s intoxikovanými pacientmi, že väčšinou nepatria do lôžkových zariadení. Starostlivosť o nich nie je len nákladná, ale aj veľmi frustrujúca. Neexistenciu niečoho podobného minulým záchytám však roky nerieši. Nič sa nedá robiť, ale imponuje to tak, že štátu už dlhšie chýba niečo také, ako je vízia fungujúceho, ekonomického a zladeného zdravotného systému. Proste niečo, čo by pripomínalo aspoň vzdialene koncepčnú štátnu zdravotnú politiku, ktorá by sa realizovala dlhodobjšie a so strategickým pohľadom.

Asi som sa priveľmi rozčertil, kolegovia, tak prajem všetkým príjemné leto a oddych tak ako si ho predstavujete.

prof. MUDr. Vladimír Novotný, CSc.

Psychiatria pre prax

Ročník 12, 2011, číslo 2, vychádza 4 x ročne

Predseda redakčnej rady:

prof. MUDr. Vladimír Novotný, CSc.

Podpredseda redakčnej rady:

MUDr. Luboš Janů, Ph.D.

Odborný redaktor a editor autodidaktických testov:

MUDr. Jozef Dragašek, PhD.

Redakčná rada:

MUDr. Ivan André, PhD.,
 prof. MUDr. Jaroslav Bouček, CSc.,
 MUDr. Dagmar Breznoščáková,
 MUDr. Danica Caisová-Škultétyová,
 prof. MUDr. Ivana Drtílková, CSc.,
 MUDr. Vlasta Hanušková,
 doc. MUDr. Ladislav Hosák, Ph.D.,
 MUDr. Vladislav Chvála,
 doc. MUDr. Roman Jiráček, CSc.,
 MUDr. Tomáš Kašpárek, Ph.D.,
 MUDr. Miloslav Kopeček, Ph.D.,
 MUDr. Michal Maršálek, CSc.,
 MUDr. Mária Martinová, PhD.,
 MUDr. Branislav Motovský,
 MUDr. Ludvík Nábělek, PhD.,
 MUDr. Karel Nešpor, CSc.,
 MUDr. Eva Pálová, PhD.,
 doc. MUDr. Ján Pečeňák, CSc.,
 prof. MUDr. Ján Pavlov Praško, CSc.,
 doc. MUDr. Libuše Stárková, CSc.,
 MUDr. Marek Zelman,
 MUDr. Elena Žigová,
 prof. MUDr. Alexandra Žourková, CSc.

Edičná rada:

Prof. Dr. M.C. Angermeyer,
 Dr. Grim Blekastad,
 Dr. Maria Waloszek-Brzozoń,
 Prof. Dr. Hartmann Hinterhuber,
 Prof. Dr. Sigfried Kasper,
 Prof. Dr. Ulrich Trenckmann,
 Prof. Dr. Hans Georg Zapotoczky

Vydavateľ:

SOLEN, s. r. o., Bratislava

SOLEN
 MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s. r. o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava
 tel.: 02/5465 1381, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka časopisu:

Ing. Jana Repiská,
 02/5413 1381, 0911 900 599, repiska@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Ján Kopček, kopcek@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Renáta Kajanovičová,
 02/5465 0647, kajanovicova@solen.sk

Predplatné na rok 2011:

Cena predplatného za 4 čísla na rok 2011 je 12 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/ 5465 1384

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV 3576/09

ISSN 1335-9584

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CIBaMed.

Citacíny index: Psychiatr. prax

Spoločnosť Solen, s.r.o., má výhradné právo na publikáciu článkov z časopisu Psychiatria pre prax a z ďalších časopisov spoločnosti Solen, s.r.o. v ČR. Akákoľvek časť obsahu Psychiatria pre prax nesmie byť kopírovaná alebo rozmnožovaná s cieľom ďalšieho rozširovania akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme (mechanickej, fotografickej, xerografickej či elektronickej) bez písomného súhlasu spoločnosti Solen, s.r.o., ako vlastníka autorských práv na území Slovenskej republiky. O zhotovovanie a zasielanie kópií stránok či jednotlivých článkov publikovaných v časopisoch spoločnosti Solen možno žiadať výlučne redakciu alebo spoločnosť Solen.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.

Príloha pre čitateľov

Pre čitateľov časopisu

Psychiatria pre prax

sme v tomto čísle pripravili suplement

Inovatívna a bezpečná liečba psychických porúch

SOLEN
 MEDICAL EDUCATION

VÁŠ PARTNER V MEDICÍNSKOM VZDELÁVANÍ